

Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jedna jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedź E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania.

KORNEL MAKUSZYŃSKI „O dwóch takich, co ukradli księżyc” fragment

Było to miasto wielkie i wspaniałe, a zwało się dźwięcznie: Psia Górka. Rządził w nim namiestnik królewski, mąż bardzo dostojny, hrabia Mortadella, który miał taki dziwny zwyczaj, że na wszystkie sprawy przyrykał jedno oko i udawał, że nie bardzo widzi, co wyprawiają królewscy poddani. Ponieważ ciągłe przyrykanie oka było uciążliwe, przeto hrabia nosił na oku czarną przepaskę, przez jeden tydzień na lewym, a kiedy mu się to znudziło, przez drugi tydzień nosił ją na prawym. Nie szpeciło go to wcale, był to bowiem mąż przedziwnej piękności, najpiękniejszy w całym królestwie, chociaż był łysy, miał zajęczą wargę, krzywy nos, spiczastą brodę, kulawą nogę, długie bardzo ręce, był nieco garbaty i miał tylko trzy zęby, które bardzo się chwiały. Dworzanie jednak głosili, że jest niezmiernie przystojny, więc i on sam w to wierzył, i wszyscy poddani wierzyli w to święcie. Jeden był tylko z tego kłopot. Ponieważ nie chciano, aby potężny namiestnik zmartwił się tym, że nie jest tak bardzo piękny, jak to głoszono i jak o tym w dzień jego urodzin pisano w państwowej gazecie, władze nakazały w całym mieście potłuc wszystkie zwierciadła, co zostało wykonane bardzo ściśle, tak że nie było ich nawet u golibrodów. Korzystali oni z tego w niesumiennej sposób, gdyż czasem golili mieszkańców tylko z jednej strony, wiedząc, że ci nie mogą przejrzeć się w zwierciadle.

Nie wolno też było używać polerowanych naczyń, które wybornie wyczyszczone kredą mogą zastąpić zwierciadło, nie wolno było myć okien z tego samego powodu i nie wolno było butom nadawać wspaniałego połysku. Z nadmiernej przezorności nie wolno było wobec królewskiego rządcy odstępować głowy ludziom nadmiernie łysym, była bowiem obawa, że przejrzeć się może i w połyskliwej łysinie. Wielki ten dostojnik nigdy w swoim życiu nie widział zwierciadła wody, nigdy mu jej bowiem nie pokazano, aby się w niej nie mógł przejrzeć. Był on też bardzo szczęśliwy i dumny ze swojej urody, tym bardziej, że wszystkie damy w tym wielkim mieście otrzymały srogi rozkaz, aby na widok królewskiego zastępcy natychmiast wpadały w omdlenie z okrzykiem: "Ach, jaki przystojny jest hrabia Mortadella!" Hrabiego nękał z tego powodu wielki smutek, martwił się bowiem, że swoją nadludzką urodą tak straszliwe sprawia wrażenie. Jedno go tylko dziwiło niepomiernie: to mianowicie, że każdy pies na jego widok albo zaczynał wyć, albo podkuliwszy pod siebie ogon, zmykał jak szalony. Dworzanie wyjaśnili mu to dziwne zachowanie blaskiem bijącej od niego potęgi, która jest tak wspaniała, że nawet na nierozumne działa zwierzęta. Słyszając to hrabia Mortadella uśmiechał się łaskawie i z nadmiernego zadowolenia gładził brodę, w której było jedenaście włosów, a kiedy rok był urodzajny, to nawet dwanaście.

Był to pan łaskawy, choć możny. Ponieważ sam z zadziwiającej słynął urody, pragnął więc w wielkiej dobroci serca, aby wszyscy królewscy poddani byli choć w nikłej mierze do niego podobni, dlatego rozkazał, aby się we wszystkie świąteczne dni w niego wpatrywano. Siadał wtedy na czerwonym, do tronu podobnym fotelu i siedział tak nieruchomo przez cały dzień, a poddani siadali przed nim w wielkim ścisku i patrzyli w niego jak sroka w kość, cmokając z wielkiego zachwyty; że jednak trzeba było długo czekać, ażeby tym sposobem wszyscy się stali do niego podobni, więc chcąc przyspieszyć ten dzień, w którym lud zadziwiająco stanie się piękny, rozdawał mu tymczasem mocno pachnącą pomadę, którą sam się nacierał wierząc, że jej zawdzięcza nadludzką swoją piękność. Toteż nad całym miastem przeraźliwy unosił się zapach, tak że muchy zdychały, a przelatujące ponad nim ptaki zataczały się w locie, jak gdyby były pijane.

Pytania za 3 punkty

1. Powyższy tekst zawiera:

- A) dialog B) tekst poboczny - didaskalia C) opis D) monolog

2. Tematem powyższego tekstu jest:

- A) opis miasta B) charakterystyka hrabiego Mortadelli C) opowiadanie o przygodzie Jacka i Placka D) opis życia w mieście

3. Narrator w przywołanym utworze:

- A) wie wszystko B) wie mniej niż bohaterowie miasta
C) wierzy w to, w co wierzą mieszkańcy D) jest na pewno kimś z tamtej społeczności

4. Źródłem wiedzy narratora jest/są:

- A) obserwacja B) wyłącznie wszechwiedza C) opinie świadków wydarzenia D) opinie hrabiego

5. Zdanie *Ach, jaki przystojny jest hrabia Mortadella!*:

- A) jest cytatem B) nie zawiera wykrzyknienia C) jest opisem D) jest zdaniem narratora

6. Zdanie z pyt. 5.:

- A) wyraża opinię krytyczną B) nie jest komplementem C) jest oceną D) nie wyraża oceny

7. Z tekstu możemy dowiedzieć się, że przywołane wcześniej zdanie:

- A) znajduje potwierdzenie w faktach B) jest szczerym wyznaniem
C) jest dowodem uwielbienia dla hrabiego D) nie wyraża prawdy

8. Informacja o tym, że hrabia Mortadella *na wszystkie sprawy przyrykał jedno oko*:

- A) oznacza, że nie przykłada się do swoich obowiązków B) ma wzbudzić współczucie
C) oznacza, że pracuje racjonalnie D) oznacza, że jest łaskawy

9. Zdanie „*był to bowiem mąż przedziwnej piękności*”:

- A) zgadza się z opinią bohatera na swój temat B) nie stanowi opinii C) zawiera metaforę D) zawiera wyrazy potoczne

10. Hrabia wie o swojej urodzie:

- A) od innych B) ponieważ widzi siebie, patrząc na odbicie w naczyniach kuchennych
C) gdyż analizował zachowania zwierząt D) bo dostrzegał swoje odbicie w szybach okiennych

Pytania za 4 punkty

11. Lustra w całym mieście zostały zniszczone żeby:

- A) fryzjerom łatwiej było oszukiwać B) nie odbijało się Słońce
C) tysiące nie mogli się przeglądać D) opinia hrabiego nie uległa zmianie

12. To, że Mortadella chce żeby wszyscy choć odrobinę byli do niego podobni, świadczy o:

- A) łatwowierności B) dobroduszości C) sprawiedliwości D) łaskawości

13. Hrabia chce pomóc obywatelom miasta być pięknymi. Każe im:

- A) wiwatować B) utrzymywać czystość C) w każde święto wpatrywać się w siebie D) dbać o zdrowie

14. To, że obywatele mają na widok Mortadelli cmokać z wielkiego zachwytu, świadczy o:

- A) próżności bohatera B) zamiłowaniu do dyscypliny C) dbałości o poddanych D) wielkości ducha

15. Zakończenie powyższego fragmentu:

- A) jest triumfem prawdy B) jest triumfem bohatera C) podkreśla potrzebę piękna D) podkreśla bezsens działań Mortadelli

16. W zdaniu *Było to miasto wielkie i wspaniałe*:

- A) jest przysłówką B) mamy dwa przymiotniki w stopniu równym
C) nie ma orzeczenia imiennego D) jest rzeczownik w bierniku

17. W wyrazie *miasto*:

- A) występuje udźwięcznienie postępowe B) są trzy samogłoski C) jest *i* zmiękczone D) są cztery spółgłoski

18. W zdaniu z pytania 16.:

- A) nie ma zaimka B) nie ma rzeczownika C) jest spójnik D) nie ma czasownika w formie nieosobowej

19. Wyraz *to*:

- A) jest zaimkiem B) należy do nieodmiennej części mowy C) ma formę dopełniacza D) jest rzeczownikiem

20. *Nie wolno* to:

- A) przysłówka B) czasownik w formie osobowej C) czasownik w formie nieosobowej D) czasownik w formie I. mn.

Pytania za 5 punkty

21. Przysłówkiem jest wyraz:

- A) szczęśliwy B) wybornie C) podkuliwszy D) podobni

22. Wyowiedzenie *Ponieważ ciągnę przymykanie oka było uciążliwe, przeto hrabia nosił na oku czarną przepaskę*:

- A) jest zdaniem pojedynczym B) jest zdaniem złożonym współrzędnie
C) jest równoważnikiem zdania D) jest zdaniem złożonym podrzędnie okolicznikowym przyczyny

23. Wyraz *przymykanie*:

- A) należy do tej samej części mowy co wyraz *przepaska* B) jest czasownikiem w formie bezokolicznika
C) jest czasownikiem w formie nieosobowej D) nie odmienia się przez przypadki

24. Podkreślony wyraz w zdaniu *nosił czarną przepaskę* jest:

- A) podmiotem B) przydawką C) dopełnieniem D) bezokolicznikiem

25. W wyrazie *przepaskę* występuje:

- A) *i* zmiękczone B) ubezdźwięcznienie postępowe C) udźwięcznienie D) udźwięcznienie wsteczne

26. Wyraz *cmokając* jest czasownikiem w formie imiesłowu:

- A) przysłówkowego współczesnego B) przymiotnikowego biernego
C) przymiotnikowego czynnego D) przysłówkowego uprzedniego

27. W zdaniu „*przelatujące ponad nim ptaki zataczały się w locie*”:

- A) jest podmiot gramatyczny B) nie ma podmiotu C) nie ma przydawki D) jest podmiot domyślny

28. W wyrazach *łysienie* i *locie*:

- A) występuje *i* zmiękczone (w obu) B) jest tyle samo samogłosek C) jest tyle samo głosek D) jest różna liczba sylab

29. W wyrazach *dnie* i *niego*:

- A) nie ma głoski i (w żadnym) B) są dwie sylaby C) występuje udźwięcznienie D) jest różna ilość spółgłosek

30. Międzywyrazowe upodobnienie pod względem dźwięczności występuje w sformułowaniu:

- A) chcąc przyśpieszyć B) siadał wtedy C) choć w nikłej mierze D) był to